

בלי סירכות כותבים עליו חלק, רצונו לומר חלק בלי סירכות וכשה אליבא דכו"ע כדי שיקנו ממנה היראים והנהוגים כפסק השו"ע. וכן באות רכ"ב כתב, מנהג האשכנזים אשר בעיר קדשו עושם שני מיני בשר הניתר ע"י מו"מ כותבים עליו כשר וכשהיה הריאה נקייה בלי סירכות כותבים עליו גلط, דהיינו כדי לקנות ממנה החסידים והיראים והמחמירים לעשות אליבא דכו"ע. וראויים לכל הפחות שבזמן שהחילה הרעיה זהה של חלק לא מוזכר המלא בית יוסף בכלל.

אזכור הוחכם

ברצוני להקדים עוד הקדמה קצרה: יש חילוק בהלכה ובמציאות בין ריר' ל'סירכא'. דהגמרא בחולין דף מ"ז ע"ב וכן בשו"ע סימן ל"ט אוסרים רק סירכא שלא כסדרן, וזה אמרת וייציב שאף אחד לא יכול להתריר סירכא שלא כסדרם רק יודעים שלא כל דבר שהוא סרווק לריאה הוא סירכא. ישנו רירים, והחילוק בין ריר ל'סירכא' אפשר לראות את זה בהסתכלות אם היא סירכא או ריר, רק אנחנו לא בקאים בזה וא"א לנו להבחן בראיית עינינו, וא"כ כל סירכא אנו חולמים אולי היא סירכא הבאה מחמת הנקב ולא הריר. וכן כתוב הפרי תואר בס' ל"ט אות ט"ז.

וא"כ הפירוש של חלק הוא ריאה שהיא נקייה בלי שום סירכא או ריר, מכיוון שאין אנו בקאים. ואף שאין ריאה לדבר, יש סמכות לדבר שיעקב טען לאימנו הן עשו אחיו איש שעיר ואנוכי איש חלק ותרגם אונקלוס גבר שעיע, דהיינו בלי שיער כלל. אבל יש אופן שאינו נכנס לא בתור ריר ולא בתוך סירכא מה שנקרא כקורין עכבייש המובא בתשובה בית אפרים, והוא עצין חוטים ואין להם אחיזה בגוף הריאה, ובשימוש היד כל שהוא הם מתפרקם ונופלים, ובוודאי זה רק כשמוציא הריאה לחוץ וראויים שהוא לא דבוק להרייה וזה לא נכלל בכלל סירכא ולא בכלל ריר. אבל כבר כתוב ה'מנחת יעקב' שהשוחטים בזמננו מפריזים על המדה ע"פ דברי בית אפרים הנ"ל ומקילים בזה יותר מידי, וע"כ אין לסמוד ע"ז רק באומדן ברורה והבחנה היטב ובכונפה טבחי ירא השם.